

KATALOGUS

DER

SCHILDERIEN,

OP HET

RAADHUIS

TE

'S GRAVENHAGE.

1870.

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Getty Research Institute

KATALOGUS

DER

SCHILDRIJEN,

OP HET

RAADHUIS

TE

'S GRAVENHAGE.

1870.

~~~~~
GEDRUKT BIJ GEBR. GIUNTA D'ALBANI.

1. SALOMO'S EERSTE REGT,

in drie vakken;

alle drie hoog 2.02 ellen; het middelste breed 1.32; de twee anderen 0.95;
op doek en levensgroot.

In 1671 geschilderd door WILLEM DOUDIJS, geboren te 's Gravenhage in 1630 en aldaar overleden in 1697. Hij woonde op het Buitenhof in een door hem gebouwd en van eene ruime schilderkamer voorzien huis, welks gevel hij deed versieren met de in nissen geplaatste standbeelden van Hercules en Flora. Dat huis, sinds van binnen wel waarschijnlijk eenigzins vertimmerd, doch nog altijd met denzelfden versierden gevel prijkende, is thans het logement het Keizershof.

Volgens rekening van den Haag over 1673, fol. 75, ontving W. DOUDIJS voor deze drie schilderijen 500 fl; terwijl volgens rekening 1672, fol. 94, voor het doek was betaald 12 fl.

2. EENE BOUWKUNDIGE SCHILDERIJ,

voorstellende een gezicht op eenige gebouwen in eene Oostersche stad;

hoog 1.67; breed 2.21; op doek; gejaarmerkt 1644.

Geschilderd door BARTHOLT VAN BASSEN. Van dezen Nederlandschen architectuur- en kerkschilder uit de eerste

helft van de zeventiende eeuw, en die zich geruimen tijd in Engeland ophield, is, naar 't schijnt, de geboorteplaats niet bekend. Van Januarij 1639 tot omstreeks 1650 was hij stads fabrijkmeester te 's *Gravenhage*. De toren van het Raadhuis werd o. a. door hem in 1647 gebouwd, alsmede, in verband daarmee, het vertrek, thans dienende tot spreekkamer voor Burgemeester en Wethouders. Zijne groote bedrevenheid in de regels der bouw- en doorzigtkunde worden ook in het buitenland zeer geroemd. Men vindt zijn portret, uitstekend fraai geschilderd, op het portretstuk, hier beneden sub n°. 37 vermeld, en wel, de achterste der twee staande personen aan de linkerhand des toeschouwers.

3. EEN GEZIGT OP HET RAADHUIS TE 'SIIAGE,

genomen van de zijde van de Kleine Groenmarkt;

hoog 1.17; breed 0.97; op doek; gejaarmerkt 1836.

De schilder van dit stuk is CAREL JACOBUS BEHR, geboren te 's *Gravenhage* in 1812 en aldaar nog steeds woonachtig. Een zijner fraaiste stukken, voorstellende het Lange Voorhout, gezien uit het paleis van wijlen Z. M. Koning Willem II, werd door dien Vorst aangekocht en ten geschenke gegeven aan H. K. H. Mevrouw de Prinses Sophie op den dag Harer verloving, 5 April 1842, met den (tegenwoordigen) Groothertog van Saxe-Weimar-Eisenach.

4. EEN SCHOORSTEENSTUK,

zinnebeeldige voorstelling van de Overheid;

hoog 1.87; breed 1.31; op doek; gejaarmerkt 1737.

Geschilderd door MATTHEUS VERHEYDEN, geboren te *Breda* in 1700, staande een tijdelijk verblijf aldaar van

zijn vader, den Haagschen beeldhouwer en schilder Frank Pieterse Verheyden. Ofschoon hij zijn grootsten roem aan het portretschilderen heeft te danken, zoo getuigt echter onder anderen dit fraaije schoorsteenstuk, dat hij in dat genre ook zeer bedreven was.

5. EEN ZOLDERSTUK,

zinnebeeldige voorstelling van het Oog der Gerechtigheid;

op paneel; gejaarmerkt 1682.

Geschilderd door THEODORUS VAN DER SCHUER, in 1628 te 's Gravenhage geboren en aldaar overleden in 1705. Van hem wordt getuigd, dat hij niet alleen eene grondige kennis bezat van de bouw- en doorzigtkunde, maar ook van alle zaken, die tot geschied- en oudheidkunde behooren, dat in zijne werken de groote Italiaansche stijl uitblinkt.

Het aan hem voor dit zolderstuk uitbetaald honorarium bedroeg *f* 378.

In de rekening van den Haag van 1682, fol. 95, waar deze uitgaaf verantwoord wordt, komt hij voor onder den naam van THEODORUS VERSCHUIJR.

6. PORTRET VAN KONING WILLEM I,

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 3.19; breed 2.43; op doek; gejaarmerkt 1830.

Geschilderd door CORNELIS KRUSEMAN. Deze beroemde historie- en portretschilder werd in 1797 te *Amsterdam* geboren en overleed te *Lisse* in 1857.

7. PORTRET VAN KONING WILLEM II,

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 2.65; breed 1.76; op doek; gejaarmerkt 1842.

Geschilderd door den zoo gunstig bekenden historie- en portretschilder JAN ADAM KRUSEMAN Jz., een neef van Cornelis Kruseman. Hij werd in 1804 te *Haarlem* geboren; gedurende vele jaren hield hij zijn verblijf te *Amsterdam* en was medebestuurder van de te dier plaatse gevestigde Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten.

**8. PORTRET VAN PRINSES MARIANNE DER
NEDERLANDEN,**

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 2.42; breed 1.86; op doek; gejaarmerkt 1832.

De schilder van dit portret, de historie- en portretschilder CARL BEGAS, werd in 1794 te *Heinsberg*, bij *Keulen*, geboren, en is reeds gedurende vele jaren werkzaam als professor bij de Academie van Schoone Kunsten te *Berlijn*, van welke Academie hij tevens een der bestuurders is. Zijn roem is sinds vele jaren door geheel Duitschland verbreid. Zijn naam, voluit, is CAREL JOSEPH BEGAS, doch hij teekent zijne stukken C. BEGAS.

9. EEN DEURSTUK,

*voorstellende in 't verschiep en nit het westen gezien den gevel
van het in 1733 verbouwde gedeelte van het Raadhuis;*

hoog 1.8; breed 1.15; op doek.

Geschilderd door M. VERHEYDEN in 1737, ter gedachtenis aan dien verbouw. (Zie omtrent dien schilder n°. 4.) Op den voorgrond de genius der bouwkunst enz., alsmede een hondenkop, op wiens halsband men leest: „Waakt.”

10.

EEN DEURSTUK,

voorstellende, gezien uit het westen, de in 't verschiep boven de daken der huizen uitkomende spits van den Grooten Toren;

hoog 1.8; breed 1.15; op doek.

Geschilderd door denzelfden schilder als n°. 9. Op den voorgrond de drie geniussen van de beeldhouw-, toon- en schilderkunst, enz. In de lucht een vliegende ooijevaar.

**11. DE LEDEN VAN DEN HAAGSCHEN MAGISTRAAT
in 1682,**

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 3.25; breed 5.20; op doek.

Geschilderd door den beroemden portretschilder JOHAN DE BAEN, geboren te *Haarlem* in 1633 en, na gedurende vele jaren met der woon te 's *Gravenhage* te zijn gevestigd geweest, overleden te *Amsterdam* in 1702. Deze schilderij is een zijner verdienstelijkste meesterstukken.

De op dat stuk afgebeelde personen zijn: Mr. Adriaan Rosa, Baljuw; de Burgemeesters Mr. Johan Dedel, Mr. François Doublet, Heer van Groeneveld, etc., en Mr. Wilhem van Schuylenburgh; de Schepenen Mr. Johan Rosa, oud-Burgemeester, Wilhem Rottermond, oud-Burgemeester, Mr. Nicolaas Splinter, oud-Burgemeester, Petrus Pots, Wilhem Turnhout en Johan van Bijemont; voorts de Stads-pensionaris Mr. Nicolaes van der Houck en de Stads-secretaris Mr. Anthonij de Veer. De Scheveningsche Schepen in 1682, genaamd Arien Dirksz. Tasman, komt niet voor op de schilderij.

Als honorarium ontving DE BAEN voor deze schilderij, de prachtige lijst daar niet onder begrepen, f 3,150.

Volgens rekening van den Haag van 1685, fol. 32, werd voor deze schilderij door JOHANNES HARNAART eene lijst vervaardigd, welke 220 fl kostte.

12. GEZIGT OP DEN HAAG UIT HET WESTEN,

omgeven van twintig gezigten op omliggende plaatsen;

het middelstuk op doek; hoog 0.64; breed 1.225; ieder der 20 stukjes,
op paneel geschilderd, hoog 0.17; breed 0.32; gejaarmedt 1666.

De zeer verdienstelijke schilder van deze fraaije schilderij, vervaardigd in 1667, is JACOBUS VAN CROOS, geboren te 's Gravenhage en zoon van A. van Croos, vermeld bij Immerzeel. De twintig gezigten op omliggende plaatsen zijn: 1. op Wassenaar, gezien uit het Z.; 2. op de Bineckhorst, uit het Z.; 3. op Scheveningen, uit het N.; 4. op Voorschoten, uit het O.; 5. op het Huis te Werve of Klein Mathenesse, uit het W.; 6. op Westerbeek, uit het Z.; 7. op Eikenduynen, uit het W.; 8. op het Huis te Rijswijk, uit het Z.; 9. op de' Malle' Molen, eene buurt, behoorende tot den Haag; 10. op de Oranjezaal, uit het Z.; 11. op den Ouden Tol, uit het O.; 12. op den Leidschen Dam, uit het W.; 13. op West-Escamp, in de rigting naar Loosduinen, uit het N.; 14. op Rijswijk met Witsenburg, uit het N.; 15. op Rijksdorp, uit het Z.; 16. op Sion, uit het Z.; 17. op de Geestbrug, uit het Z.; 18. op Wateringen, uit het Z.; 19. op Voorburg, uit het N.; 20. op Loosduinen, uit het N.

13. EEN SCHUTTERSSTUK MET 25 PERSONEN, (1)

levensgroot en tot aan de knieën, staande gedeeltelijk achter een der twee zijmuren of borstweringen van eene hooge stoep en gedeeltelijk aan den voet van dien zijmuur;

hoog 2; breed 1.79; op doek; gejaarmedt 1616.

Geschilderd door JOHANNES VAN RAVESTEYN, geboren te 's Gravenhage in 1572 en aldaar overleden in 1657.

---

(1) De schilderijen sub n°. 13, 14, 18, 31, 32 en 33 zijn afkomstig van de voormalige Haagsehe schutterij; blijkens zeker register, berustende in het Gemeentearchief, bezat die schutterij 24 schilderijen en daarvan hingen voormelde nummers in de eetzaal, ziende op den Vijverberg en het Tournooiveld.

Onder de op dit doek afgebeelde personen vindt men ook het portret des schilders, leunende met den rug tegen den voorsten pilaar op de stoep. Van dezen grooten meester, wel eens genoemd de Voorlooper van Rembrandt, bezit de stad, behalve dit uitstekend fraai geschilderd portretstuk, nog drie andere kapitale stukken; zie beneden bij de n°s. 18, 22 en 31; van dewelke, ofschoon alle vier den naam van meesterstukken verdienen, naar veler gevoelen echter het meest uitmunt n°. 22, voorstellende de Leden van den Haagschen Magistraat ten jare 1636.

Om zich een juist begrip te vormen van hetgeen het onderwerpelijk Schuttersstuk voorstelt, herinnere men zich, dat de Haagsche Schutterij voorheen jaarlijks op een der kermisdagen, in statigen optogt, pleegde te trekken, eerst voorbij den Stadhouders- en Hoogstdeszelfs gezin, staande aan de vensters boven de Stadhouderspoort en, onmiddelijk daarna, voorbij den Magistraat, staande voor de vensters van den St. Sebastiaansdoele (na derzelver algeheele verbouwing ten jare 1636, doorgaans genoemd de Nieuwe Doele, zijnde thans de Arrondissements-Regtbank). Na vermeld défileren nu werden de officieren der Schutterij uitgenoodigd om voor den Magistraat te verschijnen, namens wien alsdan de Baljuw eene aanspraak tot hen hield, die opgevolgd werd door het aanbieden van „een frissen roemer met wijn”, zegt De Riemer.

Ons stuk stelt het oogenblik voor, waarop de officieren, na afscheid genomen te hebben, ter voordeure uit treden.

14. EEN SCHUTTERSSTUK MET 3 PERSONEN,

levensgroot en tot aan de knieën;

hoog 1.61; breed 1.19; op doek.

Van dit fraaije stuk, voorstellende drie officieren van het witte vaandel der Haagsche Schutterij, is tot dus-

verre de schilder niet bekend. Men vermoedt, dat het in het begin van de zeventiende eeuw is geschilderd.

15. EEN SCHOORSTEENSTUK,

voorstellende de geblinddoekte Gerechtigheid;

hoog 2.07; breed 1.65; op doek.

De schilder van dit schoorsteenstuk is ADRIAEN HANNEMAN, geboren te 's *Gravenhage* in 1610 en aldaar overleden in 1680. Hij staat bekend als een verdienstelijk portretschilder, doch heeft, naar men verzekert, zijn grootsten roem verworven door het schilderen van bovenvermelde zinnebeeldige voorstelling en van die van *de Vrede*, in de vergaderzaal van de Staten van Holland. (De Staten van Holland vereerden aan de jufvrouw, die voor dit beeld van den Vrede had gezeten, de som van duizend gulden.)

16. EEN DEURSTUK,

zijnde eene zinnebeeldige voorstelling van het Audi et alteram partem;

hoog 1.10; breed 1.58; op doek; gejaarmerkt 1739.

Uitstekend fraai geschilderd door den bij ons te lande door zijne graauwtjes zoo algemeen bekenden schilder JACOB DE WIT, geboren te *Amsterdam* in 1695 en aldaar overleden in 1754.

17. VIER GRAAUWTJES,

in de hoeken van het plafond;

Geschilderd door JACOB DE WIT, welke graauwtjes den roem van dien schilder in dat genre ten volle handhaven.

**18. DE MAGISTRAATSPERSONEN EN DE SCHUTTER-
OFFICIEREN IN DE JAREN 1617 EN 1618,**

te zamen 26 portretten; levensgroot en tot aan de knieën;

hoog 1.79; breed 5.77; op doek; gejaarmerkt 1618.

Geschilderd door JOHANNES VAN RAVESTEYN (zie boven bij n°. 13). Dit stuk stelt den Magistraat voor, zittende aan eene lange tafel, met den Baljuw Willem van Outhoorn aan het hoofd, die, met een wijnglas in de hand, de naast bij hem staande officieren der Schutterij toespreekt. (Zie omtrent de aanleiding tot dat toespreken het medegedeelde aan het einde van n°. 13.) Het honorarium voor deze schilderij bedroeg *f* 500.

De op dit stuk afgebeelde leden van den Magistraat zijn: Jhr. Willem van Outhoorn, gezegd Sonnevelt; de Burgemeesters Jacob Cornelisz. van Wouw, Mr. Johan Quartelaar en Govert van Duynen; de Schepenen Mr. Johan Wolff, Jacob Dircksz., Dr. Ewaldus Screvelsz., Willem van Neck, Heijndrick Cheeuwen, Zeger van der Maes en de Schepenen Johan Nobel en Mr. Joost Dedel, die tusschentijds, door het overlijden van Willem van Neck en Zeger van der Maes, Schepenen waren geworden; voorts de Secretaris Philip Doublet, de Substituut-Secretaris Huybert Zuidervliet en de Advocaat van den Haag Mr. Pieter van Veen; de overigen zijn officieren van de Schutterij, met hun Deken of Opperbevelhebber Smout, aan het hoofd, zijnde hij degeen tot wien de Baljuw meer bepaaldelijk het woord rigt.

19. EEN ZOLDERSTUK,

in drie vakken; met in- en uitlandsche vogels;

op doek.

Geschilderd door AART SCHOUMAN, te Dordrecht geboren in 1710, maar van zijn 26ste jaar af met der

woon gevestigd geweest te 's *Gravenhage*, alwaar hij in 1792 overleed. Ofsehoon hij ook portretschilder was, muntte hij echter bekendelijk het meest uit in het schilderen van pluimgedierte.

20. EEN SCHGORSTEENSTUK,

voorstellende drie ooijevaren;

hoog 1.50; breed 1.10; op doek.

Naar men gelooft, oorspronkelijk geschilderd door MELCHIOR DE HONDEKOETER. Maar deze schilderij heeft zoo veel geleden en is in der tijd zoo slecht bijgeschilderd en daarna wederom veronaeltzaamd, dat zij thans geacht moet worden geene kunstwaarde meer te bezitten.

**21. DE LEDEN VAN DEN HAAGSCHEN MAGISTRAAT
IN 1759,**

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 3; breed 5.15; op doek.

Geschilderd door den portretschilder SPINNY, zoo als hij zich zelve op de schilderij noemt, doch wiens naam, voluit, was — hetgeen de heeren C. Kramm te *Utrecht* en A. D. Schinkel alhier, de goedheid hadden mede te deelen — GUILLAUME DE SPINNY. Voorts voegden die heeren daarbij, dat genoemde schilder geboortig was van *Brussel*, zieh op mannelijken leeftijd, omstreeks 1756, in *den Haag* had gevestigd en te dier plaatse in 1785 is overleden.

Nopens deze schilderij deelen de Resolutie- of Dagboeken van 's *Gravenhage*, van de jaren 1759, 1760 en 1761, de navolgende bijzonderheden mede:

„Maandag, 31 Dec. 1759. Present de Burgemeesters:
„van der Goes, de Lille en Patijn.

„De heer oud-Burgemeester Dierquens gerapporteert
„hebbende, dat door hem, op mondeling verzoek van
„Hun Ed. Achtb., is gesproken met den schilder SPINI,
„over het schilderen van de heeren van den Magistraet,
„en dat dezelve daarvoor geëischt heeft eene somme van
„twee duizend vijf honderd guldens, zoo nogtans, dat,
„indien voors. stuk schilderije aan Hun Ed. Achtb. niet
„mocht voldoen, hij alsdan zich met een ordinair arbeids-
„loon zal contentéren, is gemelde heer oud-Burgemeester
„voor zijne genomen moeite bedankt.”

„Vrijdag 18 Januarij 1760. Present dezelfde Burge-
„meesters als boven.

„Gedelibereert zijnde over den eisch van twee duizend
„vijf honderd guldens, door den schilder SPINI gedaan
„voor het schilderen van de leden van den Magistraat
„en derzelve Secretarissen, is deswegens met den voorn.
„SPINI voor de voorn. somme geaccordeert op zoodanige
„conditie, als onder de notulen van den 31sten Dec. ll.
„is gemeld.”

„Woensdag, 7 Januarij 1761.

„Betaald aan den schilder SPINI de op 31 Dec. 1759
„en 18 Januarij 1760 besproken twee duizend vijf
„honderd gulden, zonder de onkosten van lijst en
„wapens.”

(NB. Voor de lijst en wapens werden aan F. H. GOOLJE
betaald *f* 476; voor de gordijnen aan den behanger DEEL
f 112. Alles te zamen bedroeg alzoo *f* 3,088).

De op dit stuk afgebeelde personen zijn: Fred. Hendr.
Baron van Wassenaer, Vrijheer van beide de Catwijken
enz., Baljuw; de regerende Burgemeesteren: Mr. Jan
Hudde Dedel, Mr. Johan Dierquens en Mr. Jolian Patijn;
de regerende Schepenen: Mr. Adriaen van der Goes,

Mr. Carel de Lille, Mr. Carel de la Basseour, Mr. Philippus Matthias Mestre, Mr. Abraham van Neek en Mr. Pieter van de Poel, en de Secretarissen: Mr. Johan Steenis, Mr. Cornelis Dierkens en Mr. Johan Pieter van der Haer.

22. DE LEDEN VAN DEN HAAGSCHEN MAGISTRAAT IN 1636,

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 2.30; breed 3.42; op doek.

Geschilderd door JOHANNES VAN RAVESTEYN. Zie boven bij n°. 13 het aangeteekende nopens dit portretstuk.

Het stelt voor: de Magistraat delibérerende over het bouwplan van den Nieuwen Doele. De Baljuw is in gesprek met den achter hem staande stads Mr. Timmerman.

Prins Frederik Hendrik ondersteunde den opbouw van dien Doele met eene aanzienlijke bijdrage in geld. Onder zijn geleide werd door zijn zoon, toen nog een kind, de eerste steen van dat gebouw gelegd, hetwelk in het Dagboek van 's Gravenhage van 1636 aldus geboekt staat: „Den II. December heeft Zijn Ex^{ie}. de jonge Prins „Wilhem drie eerste steenen geleijt van 't nyeuwe ge- „bouw van 't huys van de Cloveniers doele, des mor- „gens tussehen X ende XI nyren.”

De namen der, voor eigen rekening, op dit stuk afgebeelde personen zijn: Jhr. Mr. Quintijn de Veer, Baljuw; de Burgemeesters: Nieasius Hanneman, Albert Bosh en Arent Quartelaer; de Schepenen: Hendrik van Slichtenhorst, Coenraet Houttuyn, Mr. Cornelis van Soutelande, Mr. Adriaen van Assendelft, Ewout Brandt en Mr. Jacob Snels; Philips Doublet, Secretaris; voorts nog: Balkenende, stads Mr. Timmerman; Mr. Arent,

Architect en H. Snyderfliet, Rentmeester van den Sebastiaansdoele, alsmede de Burgemeestersbode Carel de Winter.

23. PORTRET VAN PRINS WILLEM I,

levensgroot; kniestuk;

hoog 1.16; breed 0.97; op doek.

Geschilderd door den beroemden MICHIEL VAN MIEREVELT, geboren te *Delft* in 1567 en aldaar overleden in 1641.

24. PORTRET VAN PRINS FREDERIK HENDRIK,

levensgroot; kniestuk;

hoog 1.15; breed 0.88; op paneel.

Geschilderd door denzelfden als n°. 23. Alleruitmuntendst geschilderd en bij uitstek goed geconserveerd.

25. PORTRET VAN PRINSES AMALIA VAN SOLMS,

levensgroot; kniestuk;

hoog 1.15; breed 0.88; op paneel.

Geschilderd door denzelfden als n°. 23 en 24 en wel even uitmuntend als het voorgaand portret en ook even goed geconserveerd.

Volgens rekening van den Haag over 1634, fol. 350, ontving M. VAN MIEREVELT voor de beide schilderijen, vermeld onder 24 en 25, 216 fl.

26. GEZIGT OP- EN PLATTE GROND VAN SCHEVENINGEN IN 1570,

vóór den storm bij hoogen vloed op den 1sten November van dat jaar;

hoog 1.325; breed 1.90; op doek.

Van deze schilderij, als aanwezig op het Raadhuis, spreekt De Riemer in zijne Beschrijving van die stad,

Dl. I, 1ste stuk, blz. 36, en deelt hij de afbeelding mede.

Onder aan staat op de schilderij dit kreupelrijm:

In 't jaer van tseventich ende vijftien hondert,
Ghebeurdet hier t'Schevelinge op Alderhcyligen dach;
't Zcewater liep in dese Kerek, elx verwondert,
Drie voet ende twee duym hooch, als men doen sach;
Oock mede aen den hoogen outaer, hoort dit gewach,
Ende in de Sacristy en de Kereken comptoir, met list,
Ommewerpemde met des waters geslach,
Enen grooten swaeren ijzeren kist.
Men heeft er wel hondert ende 28 huysen gemist,
Ende weynich sijnder ongeschent gebleven.
Die schepen waren door 't dorp gedreven,
Doende groote schade; elk maakt daeraf mentie.
Drie menschen verdronken gelaten het leven.
Dus was hier grooten druk beleven.
Waerom het geschiedde, laet ik God die sententie.

De schilderij is eene kopij, want in de Rekening van den Haag over 1664, fol. 70, leest men: „CORNELIS ELANDTS 70 fl over 't copieren van den dorpe van Scheveninge. sulcx het voor desen is geweest.” Het oorspronkelijke moet nog lang in de kerk te Scheveningen gehangen hebben; doch door ouderdom vergaan op het einde der vorige of het begin dezer eeuw vernietigd zijn.

**27. GEZIGT OP HET GROENE ZOODJE, DE
GEVANGENPOORT ENZ. TE 'S HAGE,**

genomen van de Plaats; zonder jaar- of naammerk;

hoog 0.47; breed 0.81; op paneel.

Van deze schilderij, als aanwezig op het Raadhuis, spreekt De Riemer in zijne Beschrijving van die stad, Dl. I, 2de stuk, blz. 585 onder aan, en deelt hij de afbeelding mede. De schilderij is afkomstig uit de eerste helft van de zestiende eeuw.

28. GEZIGT OP DEN VIJVER TE 'S GRAVENHAGE,

genomen van den Korten Vijverberg; zonder jaar- of naammerk;

hoog 0.635, breed 0.90, op paneel.

Deze schilderij, afkomstig uit de eerste helft van de zestiende eeuw, stelt voor: roeischuitjes in den vijver met schermers; op ieder schuitje één schermmer, staande op een klein platje, achter de plaats van het roer, en alzoo buiten boord. Bij of onder het schermen, niet goed evenwigt houdende, moesten de schermers noodwendig in 't water vallen.

**29. GEZIGT OP DEN VIJVER TE 'S GRAVENHAGE
EN OP EEN GEDEELTE VAN DE STAD,**

genomen uit een punt, hoog gelegen boven den Korten Vijverberg;

hoog 0.90, breed 1.84, op paneel.

Deze schilderij is, blijkens het lint in de lucht, waarop men leest: *Haga in Hollandia*, 1553, afkomstig uit het midden der zestiende eeuw. Het lint is geplaatst tusschen de wapens van Holland en van den Haag (ooijevaar). Men ziet op den voorgrond wandelaars op den Korten Vijverberg, alsmede boogschutters ter plaatse, alwaar thans de huizen van den Korten Vijverberg staan.

**30. GEZIGT OP DEN VIJVER TE 'S GRAVENHAGE
EN OP EEN GEDEELTE VAN DE STAD,**

genomen uit een punt, hoog gelegen boven den Korten Vijverberg;

hoog 0.85, breed 1.73, op paneel.

Van deze schilderij, als aanwezig op het Raadhuis, spreekt De Riemer in zijne Beschrijving van 's Graven-

hage, Dl. I, 2de stuk, blz. 586, en deelt hij de afbeelding mede. Zij stelt voor een optogt der leden van meer dan eene Rederijkerskamer, gaande langs den Korten Vijverberg en door het Lange Voorhout. Het stuk is afkomstig uit het midden van de zestiende eeuw.

**31. ZES SCHUTTEROFFICIEREN
VAN HET WITTE VAANDEL DER HAAGSCHE
SCHUTTERIJ IN 1638,**

levensgroot en tot aan de knieën;

hoog 1.39, breed 2.20, op doek.

Voor rekening der afgebeelden geschilderd door JOHANNES VAN RAVESTEYN, zie omtrent hem boven bij n°. 13. In welke achting deze schilder bij den Magistraat stond, kan o. a. ook hieruit blijken, dat hem omstreeks 1640 vrijdom werd verleend van den wijn- en bier-accijns; wat den wijn aangaat, voor vier oxhoofden 's jaars en, wat het bier betreft, voor twaalf tonnen gedurende hetzelfde tijdverloop.

**32. EEN REGTS HEENZIENDE
VAANDELDRAGER VAN HET ORANJEVAANDEL
DER HAAGSCHE SCHUTTERIJ,**

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 1.98, breed 1.04, op doek.

Deze schilderij is geteekend: HOUCKGEEST, van wien weinig bekend is; zij is geschilderd in 1621.

J. HOUCKGEEST, te weten: JOACHIM HOUCKGEEST, was Haagsch portretschilder, die in 1610 in het gilde kwam, waarvan hij in 1626 deken was; hij stierf vóór 1656.

**33. EEN LINKS HEENZIENDE
VAANDELDRAGER VAN HET ORANJEVAANDEL
DER HAAGSCHE SCHUTTERIJ,**

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 1.98, breed 1.04, op doek.

Geschilderd door denzelfden schilder, zoo even bij n°. 32 genoemd, en wel waarschijnlijk ook in 1621 of kort daarna.

**34. PLATTE GROND VAN 'S GRAVENHAGE,
IN 1570,**

hoog 1.18, breed 1.52, op paneel.

Van deze schilderij, als aanwezig op het Raadhuis, spreekt De Riemer in zijne Beschrijving van 's *Gravenhage*, Dl. I, 1ste stuk, blz. 84 onder aan, en deelt hij de afbeelding mede. Op de schilderij vindt men echter de straten meer gevuld met wandelaars, dan op de plaat bij De Riemer. Deze schilderij is eene kopij vervaardigd door den Landmeter CORNELIS ELANTS, want in de rekening van den Haag over 1663, fol. 115, leest men: „CORNELIS ELANTS 65 ff over 't copieren en con-
„stich schilderijen van den ouden Haege mette wapenen
„van Hollandt ende den Hage.” Zie verder n°. 45.

**35. GEZIGT OP HET ZEESTRAND
TE SCHEVENINGEN BIJ HET VERTREK NAAR
ENGELAND TEN JARE 1643 VAN HENRIETTE VAN
FRANKRIJK, GEMALIN VAN KAREL I
VAN ENGELAND,**

hoog 1.08, breed 1.835, op doek.

Zonder naam van schilder, maar afkomstig van eens meesters hand. Op een hout, liggende op het strand leest men het navolgende versje:

„De grootst' van 't groote huys, Prins Nassau van Oranje,
„Geleyd groot Hendriks bloed, gekroond van Groot-Brittanje,
„Tot Scheveninx oever toe, na dat Prins Willems hand
„Aan Koning Karels kind in d' Egt sig had verpand.
„Ghy Haagsche Capiteyns, Swart, Faas, Guyl, Couwenhoven (*),
„Zijt tuygen van een werk, dat ieder een moet looven.”
„S. VAN BEEST *f.* October 1643.”

S. VAN BEEST was schilder en behoorde tot de oprigters van de nieuwe kamer *Pictura* te 's *Gravenhage* in 1656; van 1660—1662 was hij hoofdman.

36. PORTRET VAN JANUS SECUNDUS.

hoog 0.505, breed 0.38, op paneel.

Zonder naam of merk van schilder, doch kennelijk afkomstig uit het eerste gedeelte van de zestiende eeuw.

JANUS SECUNDUS werd geboren te 's *Gravenhage* in 1511 en overleed te *St. Amand* bij *Doornik*, den 6den October 1536. Dat zijn portret zich op het Raadhuis van 's *Gravenhage* bevindt, wordt vermeld in de *Geschiedenis der Vaderlandsche Schilderkunst*, door van Eynden en van de Willigen, Dl. I, blz. 15, alwaar men ook de afbeelding van JANUS II naar deze schilderij vindt.

37. DE LEDEN VAN DEN HAAGSCHEN MAGISTRAAT. IN 1647,

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 2.83, breed 3.72, op doek.

Geschilderd door CORNELIS JANSSENS, te *Amsterdam* in 1590 geboren en aldaar ook overleden in 1665. Op zijn 28ste jaar vestigde hij zich te *Londen*, alwaar hij gedurende omstreeks vier en twintig jaren achtereenvolgens

---

(*) Respectievelijk de hoptielden van de toen ter tijd nog uit vier vaandels of compagnieën bestaande Schutterij. De 1ste compagnie was het Oranje Vaandel; de 2de het Witte Vaandel; de 3de het Blaauwe Vaandel en de 4de het Oranje-blauw-bleu Vaandel.

verbleef. Van daar waarschijnlijk, dat hij op deze zijne schilderij zich noemt CORNELIUS JONSON LONDINI. Van dezen grooten meester wordt gezegd, zie het werk van Immerzeel, dat „zijn koloriet helder is, levendig en natuurlijk, zijn toets ligt, zijn penseelstreek fijn, zijn vleeschkleur zacht en aangenaam, terwijl zijne stukken „met veel zorg zijn afgewerkt. Hoewel JANSSENS noeh „de losheid van hand, noeh de bevalligheid van Van „Dijk had, werd hij echter in andere opzigten voor diens „gelijken gehouden.” Van dit een en ander getuigt dan ook, naar het oordeel van bevoegde regters, dit overschoone portretstuk.

De namen der op dit stuk afgebeelde personen zijn: Jhr. Mr. Quintyn de Veer, Baljuw (ook als Baljuw voorkomende op n°. 22); de Burgemeesters Albert Bosch (ook voorkomende als Burgemeester op n°. 22), Johan Sixti en Mr. Philips Doublet; de Schepenen Hendrik van Slichtenhorst (ook als Schepen voorkomende op n°. 22), Johan Smout, Mr. Hendrik Both van der Eem, Johan Doudijns (de vader van W. Doudijns sub n°. 1 vermeld), Thomas Cletcher en Mr. Willem van der Does; voorts nog Mr. Cornelis van Soutelande, Pensionaris van de stad (ook, maar als Schepen, voorkomende op n°. 22); Mr. Gerard Graswinckel, Seecretaris; Cornelis Naggers, Substituut-Seecretaris en Bartholt van Bassen, Fabrijkmeester (zie boven bij n°. 2); voorts nog twee Boden.

De tegenwoordigheid van den Fabrijkmeester doet veronderstellen, dat de Magistraat over het een of ander bouwplan delibereerde, niet onmogelijk over den bouw van het raadhuistorentje (zie ook boven bij n°. 2).

38. PORTRET VAN BEREND KNIPPERDOLLING,

hoog 0.31, breed 0.22, op paneel.

Zonder naam of merk van den schilder, doch blijkbaar

afkomstig uit de eerste helft van de zestiende eeuw, en wel waarschijnlijk naar het leven gedaan. Deze beruchte wederdooper, te *Munster* geboren en tot den gegoeden burgerstand behoorende, werd in zijne vaderstad in 1535 ter dood gebragt.

39. GEZIGT OP 'S GRAVENHAGE UIT HET Z. O.,

hoog 1.69, breed 4.58, op doek.

Geschilderd door JAN VAN GOJEN. Deze kapitale schilderij is door genoemden meester met meer dan gewone zorgvuldigheid afgewerkt; ook heeft hij bij het schilderen van dit stuk zich niet van het zoogenoemd Haarlemsch blaauw bediend. Hij overleed in 1665.

Volgens rekening van den Haag over 1651, fol. 341, ontving J. VAN GOJEN voor deze schilderij 650 ponden Vlaamsch.

40. DE LEDEN VAN DEN HAAGSCHEN MAGISTRAAT IN 1717,

op halve levensgrootte en ten voeten uit;

hoog 1.81, breed 3.75, op doek.

Door den beroemden schilder CAREL DE MOOR, geboren te *Leiden* in 1656, overleden te *Warmond* in 1738. De physionomiën zijn met de uiterste zorgvuldigheid geschilderd.

De namen der op dit stuk afgebeelde personen zijn: Jhr. Willem Lodewijk Baron van Wassenaer, Heer van Ruijven, Baljuw; de Burgemeesters Mr. Ewout Brand, Mr. Gijsbert Kinsehot en Mr. Willem van Assendelft; de Schepenen Paulus van Assendelft, President-Schepen, Mr. Adriaan van Spierinxhoek, Willem Comans, Mr. Wil-

lem Antonie Pieterse, Mr. Johan ten Hove en Johan Stenis; de Secretarissen Mr. Migchiel ten Hove en Mr. Jan Quarles en de eerste klerk ter Secretarie, Nicolaas van Amerongen.

41. GEZIGT OP DEN VIJVER TE 'S GRAVENHAGE EN OP EEN GEDEELTE DER STAD,

genomen uit een punt, hoog gelegen boven den Kortten Vijverberg met tenten in 't Voorhout nabij de Kloosterkerk, enz.;

hoog 0.925, breed 1.63, op paneel.

In de lucht een lint, waarop men leest: *Hague Comitibus, Hollandiae pars*, 1567. Het lint geplaatst tusschen de wapens van Holland en van den Haag. De leeuw in het wapen van Holland ziet links in plaats van regts heen.

Laat men het oog, van het paardenwed af, langs den bovenkant van den noordwal van den Vijver opwaarts gaan, zoo ontwaart men, omstreeks het midden van de lengte van den Vijverberg, een klein, draagbaar, wit houten toestel, waarop een predikant of Hageprediker staat te preëken; en, nog verder het oog naar boven latende gaan, bemerkt men de bovenzijde van het Groene Zoodje; waarop zich een priester bevindt, en ziet men vóór dezen een staak staan, waaraan iemand verbrand wordt.

Nergens staat vermeld, dat in of kort voor 1567 iemand in *den Haag*, wegens het geloof, is ter dood gebracht, maar wèl is bekend, dat Petrus Gabriel van Schagen in 1566 aan de Hoornbrug, tusschen *Delft* en *den Haag* alsmede in *den Haag*, op 's heeren straten heeft gepredikt. Het is dus niet onwaarschijnlijk, dat de schilder met de afbeelding van het houden eener predicatie op de openbare straat, en, op hetzelfde stuk, niet ver van die voorstelling, de afbeelding plaatsende van een auto-da-fé,

daarmede te kennen heeft willen geven, dat geen brandstapels het verkondigen van Gods Woord vermogten tegen te houden.

42. GEZIGT OP DEN HAAG UIT HET WESTEN,

omgeven van zestien omliggende gezigten;

hoog 0.72, breed 1.055, op paneel.

Door denzelfden schilder als n°. 12.

**43. DE PROFESSOR CHIRURGIE MET DEN
DEKEN EN DE HOOFDLIEDEN VAN HET COLLEGIUM
CHIRURGICUM OF COSMI- EN DAMIANIGILDE
TE 'S GRAVENHAGE, TEN JARE 1776,**

levensgroot en ten voeten uit;

hoog 2.69, breed 4.06, op doek.

Geschilderd door NIELS RODE, geboren te *Kopenhagen* in 1742 of 43, die zich op omstreeks vijf en twintigjarigen leeftijd in de Nederlanden met der woon schijnt gevestigd te hebben en, bij afwisseling, zich te *Leiden* en te 's *Gravenhage* ophield. Hij overleed — hetgeen de heer A. D. Schinkel zoo vriendelijk was mede te deelen — te *Leiden* in 1794. Naar luid van de deswegens gehouden aantekening in de notulen van voornoemd Collegium — medegeedeeld door den Med. Dr. Flor. Jac. van Maanen, President van de Plaatselijke Geneeskundige Commissie alhier — verbeeldt deze schilderij: „dat „de Professor aan Deken en Hoofd mannen kennis geeft, „een cadaver ontvangen te hebben, hetgeen door den „Deken beantwoord en door den Hoofdman-scriba aange- „geteekend wordt.”

Het honorarium, aan den schilder voor dit stuk uitbetaald, bedroeg zeven en zestig ducaten of f 351.75 en nog f 75 voor het doek en de lijst.

De namen der op dit stuk afgebeelde personen zijn: Hendrik Damen, Professor Chirurgiae; A. Coenraad Haagen, Deken: B. van den Bosch, D. Huybers, Daniel Gervais, J. M. van der Motten en Johannes Brugman, Scriba.

44. EEN MONNIK MET EENE NON,

hoog 0.32, breed 0.245, op paneel.

Zonder naam of merk van den schilder, afkomstig uit het begin der zestiende eeuw.

**45. PLATTE GROND VAN 'S GRAVENHAGE,
IN 1570,**

hoog 1.24, breed 1.55, op doek.

Geschenk van den Heer R. Baron COLLOT D'ESCURY.

Deze schilderij, het jaartal 1658 dragende, is, behoudens eenige afwijkingen, gelijk aan de schilderij, vermeld onder 34.

**46. GEZIGT VAN HET BUITENHOF OP DE
ZUIDWESTZIJDE VAN HET BINNENHOF, MET HET
PAARDENWED IN DEN VIJVER
IN DE 18de EEUW,**

door J. DE MOMPEN,

hoog 1.00, breed 0.89, op doek.

Geschenk van den Heer J. K. VAN DER HAAGEN.

**47. GEZIGT OP DE BOSCHBRUG VAN DE STADS-
ZIJDE, IN DE 18de EEUW,**

door P. C. LA FARQUE,

hoog 0.21, breed 0.315, op doek.

Geschenk van den Heer Wethouder der Gemeente
Mr. H. Baron COLLOT D'ESCURY.

**48. HET BUITENHOF MET DE GEBOUWEN VAN
HET BINNENHOF OP DEN ACHTERGROND,**

door J. OUWATER, in 1782,

hoog 0.525, breed 0.62, op doek.

Geschenk van den Heer J. C. DE GRAAFF, Lid van den
Gemeenteraad te *Utrecht*, aan de Vereeniging ter
beoefening der geschiedenis van 's *Gravenhage*,
en door deze aan de Gemeente.

49. GEZIGT OP HET HAAGSCHE SCHOUW,

door P. C. LA FARQUE,

hoog 0.24, breed 0.315, op doek.

Geschenk van den Heer Wethouder der Gemeente
Mr. H. Baron COLLOT D'ESCURY.

50. PORTRET VAN JOHAN DE WITT,

hoog 0.455, breed 0.25, op paneel.

51. PORTRET VAN CORNELIS DE WITT,

hoog 0.455, breed 0.245, op paneel.

52. PORTRET VAN JOHAN VAN OLDENBARNEVELD.

hoog 0.455, breed 0.24, op paneel.

De schilderijen sub 50—52 zijn door den Heer A. D. SCHINKEL
geschonken aan genoemde Vereeniging en door
deze aan de Gemeente.

53. PORTRET VAN QUIRIJN VAN STRIJEN,

Beschermheer van het Genootschap: „Kunstliefde spaart geen vlijt”, door SPINNY, in 1776.

hoog 0.80, breed 0.67, op doek.

54. PORTRET VAN Mr. THOMAS HOOG,

Beschermheer van het Genootschap: „Kunstliefde spaart geen vlijt”, door A. SCHOUMAN, in 1781,

hoog 0.86, breed 0.71, op doek.

55. PORTRET VAN PIETER STEYN,

Raadpensionaris van Holland,

hoog 0.865, breed 0.70, op doek.

56. PORTRET VAN JAN HUDDE DEDEL,

Burgemeester van 's Gravenhage, door A. SCHOUMAN,

hoog 0.96, breed 0.79, op doek.

57. PORTRET VAN J. VAN OS,

Kunstschilder en Dichter te 's Gravenhage en Medebestuurder van genoemd Genootschap, door hem zelve,

hoog 0.375, breed 0.29.

58. GRAAUWTJE,

door A. SCHOUMAN,

voorstellende eene allegorie op de Zinspreuk van het Genootschap: „Kunstliefde spaart geen vlijt”,

hoog 1.09, breed 0.75, op doek.

De schilderijen onder N°s. 53—58 zijn door het opgeheven Genootschap: „Kunstliefde spaart geen vlijt”, onder zekere voorwaarden, gedeponeed bij de genoemde Vereeniging, en door deze, op dezelfde voorwaarden, aan de Gemeente afgestaan.

**59. TEEKENING VAN EEN NIET UITGEVOERD
BOUWPLAN VAN HET WILLEMSPARK.**

hoog 0.445, breed 1.255.

60. NAAMLIJST DER PREDIKANTEN, ENZ.

van de in 1822 opgeheven Eugelsche Kerk, in Lijst met Glas.

Geschenk van de Heeren J. C. VAN DER KEMP en W. JOCHEMS.

61. PHOTOGRAPHIE,

voorstellende de Redactie van den Nederlandschen Spectator in 1864.

Geschenk van de Redactie.

62. TWEE WEESKINDEREN BIJ EENE BUS.

Dit schilderijtje heeft vermoedelijk betrekking op het Weeshuis te *Scheveningen*, daar geen octrooi van 12 Februarij 1778 bekend is, maar wel een van 13 Februarij 1778 voor dat Weeshuis.

Geschenk van de Vereeniging.

hoog 0.29, breed 0.23, op dock.

63. HET BINNENHOF TE 'S GRAVENHAGE,

door P. C. LA FARQUE. Gekocht in 1864,

hoog 0.49, breed 0.67, op paneel.

**64. HET PORTRET VAN DEN KUNSTSCHILDERS
VAN DEN BERG,**

hoog 0.20, breed 0.15, op paneel.

Geschenk van den Heer A. G. DE VISSER.

65. PORTRET,

vermoedelijk van den Stadhouder PRINS MAURITS,

hoog 1.12, breed 0.85, op paneel.

Gedeponeerd door het Provinciaal Geregtschhof van Zuidholland.

- 66. TEEKENING MET DE PEN,**
voorstellende het Binnenhof te 's Gravenhage,
door CONSTANTIJN HUYGENS,
hoog 0.10, breed 0.15, in Lijst met Glas.
- 67. DE PRAKTIZIJNSHOEK TE 'S GRAVENHAGE,**
door J. E. LA FARGUE. Gekocht in 1870,
hoog 0.35, breed 0.47, op paneel.
- 68. HET RAADHUIS TE 'S GRAVENHAGE, BIJ
AVOND, MET EENE GROENTEMARKT,**
door P. G. SJAMAAR. (Gekocht in 1869.)
hoog 0.45, breed 0.36, op paneel.
- 69. W. J. NUIJEN, KUNSTSCHILDER
TE 'S GRAVENHAGE, NA ZIJN OVERLIJDEN,
3 JUNIJ 1839,**
door WALDORP,
hoog 0.64, breed 0.54, op paneel.
- 70. HET POORTJE, VROEGER GESTAAN
HEBBENDE VOOR HET VOORPLEIN VAN DEN
HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,
GEZIEN VAN DE BINNENZIJDE,**
door P. A. BERETTA,
hoog 0.27, breed 0.23, op paneel.
Geschenk van den Heer Bühr.
- 71. HET RAADHUIS TE 'S GRAVENHAGE IN 1836,**
door H. S. J. VAN WEERDEN,
hoog 0.50, breed 0.47, op paneel.
- 72. VERTREK VAN KAREL II NAAR ENGELAND,**
door W. DOUBIJNS,
hoog 0.32, breed 0.33, op paneel.

**73. DE POORT VAN HET BINNENHOF, GENOMEN
VAN DE ZIJDE VAN HET PLEIN,**

door A. WIJNAND, in 1829,

hoog 0,22, breed 0,275, op doek.

Geschenk van den Heer W. J. VAN ZEGGELEN.

74. HET MAURITSHUIS TE 'S GRAVENHAGE,

door G. VERHEIJEN. (Gekocht in 1870),

hoog 0.36, breed 0.42, op paneel.

**75. BLIJDE AANKOMST VAN
DEN GRAAF LEICESTER TE 'S GRAVENHAGE,**

In 1584. (Gekocht.)

Zeldzame Plaat in Lijst met Glas,

hoog 0.19, breed 3.90.

**76. EEN KNIPSEL VOORSTELLEND DEN
STADHOUDER WILLEM IV,**

hoog 0.22, breed 0.15, in Lijst met Glas.

**77. a. WILLEMSPARK TE 'S GRAVENHAGE,
17 NOVEMBER 1863.**

Lith., hoog 0.91, breed 1.25, in Lijst met Glas,

*met afzonderlijk photographisch Portret van den Heer P. REGOUT
en beschrijving van het feest.*

b. NAAMLIJST DER PERSONEN

*met hunne afbeelding, die bij de eerste steenlegging van het
Monument in het Willemspark, op 17 November 1863,
zijn tegenwoordig geweest,*

Lith., hoog 0.36, breed 0.50, in Lijst met Glas.

**c. SOUVENIR DE LA FÊTE DU 17 NOV.
1869,**

Portret de Monsieur P. REGOUT, etc.

Lith., hoog 0.74, breed 0.68, in Lijst met Glas.

a., b. en c. geschonken door den Heer P. REGOUT.

De schilderijën onder n°. 78--112 zijn aan de gemeente geschonken door den Heer M. C. J. VAN DEN KERCKHOVEN VAN GROENENDIJK en onder het bij dat geschenk gemaakte beding door de gemeente aanvaard bij besluit van den 28sten Junij 1870.

78. EEN MANSPOORTRET,

hoog 0.48, breed 0.42, op Paneel.

Blijkens het daarop gestelde jaartal geschilderd in 1586.

79. EEN VROUWENPOORTRET,

hoog 0.38, breed 0.52, op Paneel.

Blijkbaar geschilderd in de 16de eeuw: het stelt voor een Geestelijke.

80. RIJNBURGH DE JONGE,

hoog 0.75, breed 0.61, op Paneel.

81. EEN MANSPOORTRET,

hoog 1.23, breed 0.91, op Paneel.

Geschilderd in 1631 door- of in den trant van FRANS HALS.

82. EEN VROUWENPOORTRET,

hoog 1.23, breed 0.91, op Paneel.

Stelt voor de Echtgenoot van den man afgebeeld op het vorige portret, geschilderd in 1631 door denzélfdn.

83. EEN KRIJGSMAN TE PAARD,

hoog 0.78, breed 0.67, op Doek.

84. EEN MANSPOORTRET,

hoog 0.78, breed 0.63, op Doek.

- 85. EEN MANS-PORTRET,**
hoog 1.3, breed 1.02, op Doek.
- 86. GERARD STOM,**
majoor, gehuwd met E. STOM, vrouwe van HOGEEVEN.
hoog 1.22, breed 0.96, op Doek.
- 87. EEN VROUWEN-PORTRET,**
hoog 1.35, breed 1.06, op Doek.
- 88. EEN MANS-PORTRET,**
hoog 1.23, breed 0.97, op Doek.
- 89. EEN VROUWEN-PORTRET,**
hoog 1.23, breed 0.97, op Doek.
Beide laatste schilderijen behooren bij elkander.
- 90. VAN DER GRAEFF,**
hoog 1.09, breed 0.78, op Paneel.
- 91. DE JONG,**
echtgenoot van v. d. GRAEFF, voornoemd,
hoog 1.09, breed 0.78, op Paneel.
- 92. MAGDALENA VAN DER GRAEFF,**
hoog 0.70, breed 0.57, op Doek.
Geschilderd in 1647.
- 93. CLAAS JACOBSZ. VAN DER GRAEFF,**
hoog 0.73, breed 0.61, op Doek.
- 94. N. N.,**
gehuwd met CLAES JACOBSZ. VAN DER GRAEFF voornoemd,
hoog 0.73, breed 0.61, op Doek.

95. W. VAN DEN KERCKHOVEN,

hoog 1.22, breed 0.95, op Doek.

Geschilderd in 1680.

96. W. VAN DEN KERCKHOVEN,

Bailiu van Gouda. Ongehuwd overleden.

hoog 0.64, breed. 0.54, op Doek.

97. M. VAN DEN KERCKHOVEN,

Bailiu, ongehuwd overleden,

hoog 0.55, breed 0.43, op Doek.

Geschilderd in 1726 door J. VOLLEVENS.

98. M. S. VAN DEN KERCKHOVEN,

hoog 0.58, breed 0.44, op Doek.

Geschilderd in 1726 door J. VOLLEVENS.

99. M. VAN GROENENDIJK,

echtgenoot van voornoemden M. S. VAN DEN KERCKHOVEN,

hoog 0.58, breed 0.44, op Doek.

Geschilderd in 1726 door J. VOLLEVENS.

100.

EEN TAFEREEL

VOORSTELLEND EENIGE LEDEN VAN DE FAMILIE

VAN DEN KERCKHOVEN,

hoog 1.34, breed 1.82, op Doek.

Geschilderd in 1652 door J. MYTENS. Op dit taferel zijn afgebeeld

*13 personen ten voeten uit. De op deze schilderij geschilderde
stok en schelp zijn mede aan de Gemeente geschenken.*

101. M. VAN DEN KERCKHOVEN,

Admiraal.

hoog 0.76, breed 0.62, op Paneel.

Geschilderd door J. VAN DER GRACHT.

- 102.**   **ELISABETH DONKER,**
echtgenoot van voornoemden M. VAN DEN KERCKHOVEN,
hoog 0.76, breed 0.62, op Paneel.
Geschilderd door J. VAN DER GRACHT.
- 103.**   **JACOB VAN DER GRAEFF,**
hoog 0.73, breed 0.60, op Paneel.
Geschilderd door MIEREVELT.
- 104.**   **MAGDALENA VAN BEERENSTEIN,**
echtgenoot van J. VAN DER GRAEFF,
hoog 0.73, breed 0.60, op Paneel.
Geschilderd door MIEREVELT.
- 105.**   **CORNELIS VAN GROENENDIJK,**
gehuwd geweest met SOPHIA DE LANGE,
hoog 1.21, breed 1.—, op Doek.
- 106.**   **ADRIAAN DE LANGE,**
hoog 0.475, breed 0.4, op Doek.
Geschilderd door P. VAN DER WERFF.
- 107.**   **MARGARETHA BONSER,**
echtgenoot van A. DE LANGE voornoemd,
hoog 0.475, breed 0.4, op Doek.
- 108.**   **CORNELIS VAN GROENENDIJK,**
hoog 0.48, breed 0.385, op Doek.
Geschilderd door P. VAN DER WERFF.
- 109.**   **SOPHIA DE LANGE,**
echtgenoot van C. VAN GROENENDIJK voornoemd,
hoog 0.48, breed 0.385, op Doek.
Geschilderd door P. VAN DER WERFF.

110.

M. SNOECK,

echtgenoot van Mr. M. W. VAN DEN KERCKHOVEN
VAN GROENENDIJK.

hoog 0.22, breed 0.17, op Doek.

Geschilderd door DE BLOEME.

111. PORTRET VAN DEN SCHILDER J. MYTENS,

hoog 0.19, breed 0.15, op Paneel.

112.

EENE ALLEGORIE.

hoog 1.54, breed 1.37, op Doek.

Geschilderd door LAIRESSE.

Ten slotte worden hier ook nog vermeld, alhoewel geene schilderijen noch gravures zijnde, maar als *achter lijst en glas* en tegen den wand hangende, *drie tabellen*, aanwezig in Burgemeester en Wethouders spreekkamer, luidende derzelver Hoofden als volgt:

I. Van de eerste: „Naamlijst der officieren, onderofficieren, grenadiers, jagers, kanonniers en muzikanten, uitgemaakt hebbende het corps Haagsche Oranje Garde, vrijwillig uitgetrokken den 22sten November 1813”, met vermelding van de gekwetsten en de gesneuvelden en van de krijgsgevangen gemaakten, alsmede van de in krijgsgevangenschap overledenen.

II. Van de tweede: „Nominatieve Lijst van de compagnie Vrijwillige infanterie Landmilitie van 's Gravenhage, georganiseerd door den Capitein W. Voogt, den

„ 8sten Mei 1815; den 26sten dier zelfde maand uitgema-
„ cheerd op order des Konings, om gebruikt te worden
„ in den worstelstrijd van Europa tegen den dwingeland.
„ Na den val van den dwingeland uit *Parijs* gemarcheerd,
„ convoyeerende de aldaar geplaatste en van hier geroofde
„ kunststukken tot Antwerpen (*). Den 27sten October
„ in 's *Gravenhage* teruggekomen, den 30sten voor hunne
„ diensten bedankt.”

III. Van de derde: „Nominatieve Lijst der sterkte
„ van het Veldbataillon der 's *Gravenhaagsche* Schutterij,
„ uitgemarcheerd, om garnizoen te houden, naar *Breda*,
„ den 4den Julij 1815; teruggekomen den 1sten Sep-
„ tember deszelfden jaars. Opgemaakt in 's *Gravenhage*
„ den 1sten September 1815.”

. (*) Van daar werden de kunststukken verder per schip naar 's *Hage* vervoerd.

